

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-1722

Chișinău

14 februarie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*modificarea cadrului legal în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 106 din 14 februarie 2024.

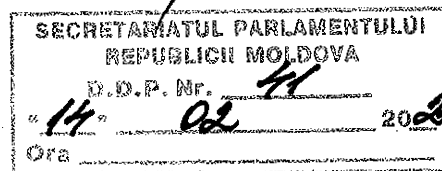
Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 11 file și în limba rusă – 12 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (9 file);
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (32 file);
5. Avizele autorităților (41 file);
6. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (6 file);
7. Avizele Ministerului Justiției (2 file);
8. Procesul verbal al ședinței interinstituționale (2 file);
9. Procesul verbal al ședinței Grupului de lucru al comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (3 file);
10. Tabelul comparativ (34 file).

Secretar general adjunct al Guvernului Roman CAZAN

Ex.:Dumitru Celonenco
Tel.:022 250 427
e-mail:dumitru.celonenco@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 106

din 14 februarie 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului legal în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică)

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului legal în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică).

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea unor acte normative
(modificarea cadrului legal în conformitate cu Legea nr. 48/2023
privind securitatea cibernetică)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 59-61 art. 200), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Întreprinderile și instituțiile farmaceutice, identificate ca furnizori de servicii în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetică stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de securitate a rețelelor și sistemelor informatice.”

2. Articolul 9 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Persoanele care efectuează investigații în vederea creării medicamentelor noi, identificate ca furnizori de servicii în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetică stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de securitate a rețelelor și sistemelor informatice.”

3. Articolul 16 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Supravegherea și controlul de stat al respectării de către întreprinderile și instituțiile farmaceutice a obligațiilor stabilite la art. 3 alin. (5), precum și de către persoanele care efectuează investigații în vederea creării medicamentelor noi a obligațiilor stabilite la art. 9 alin. (3), se exercită de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetică potrivit Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.”

Art. II. – Articolul 4 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 34. art. 373), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (8) și (9), cu următorul cuprins:

„(8) Prestatorii de servicii medicale, identificați în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică ca furnizori de servicii, sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetică stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, de actele normative

de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de securitate a rețelelor și sistemelor informatice.

(9) Supravegherea și controlul de stat al respectării de către prestatorii de servicii medicale a obligațiilor prevăzute la alin. (8) se exercită de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice potrivit Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.”

Art. III. – Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 599/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 1-4, art. 2), cu modificările ulterioare, se completează cu art. 9¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 9¹. Asigurarea securității rețelelor și sistemelor informatice în navigația maritimă comercială

(1) Persoanele juridice care desfășoară activitatea de navigație maritimă comercială pentru transportul de mărfuri și/sau de pasageri, căpităniile porturilor, administrațiile porturilor maritime și întreprinderile și unitățile economice menționate la art. 80 alin. (2), precum și persoanele juridice care operează serviciul de trafic maritim, identificate ca furnizori de servicii în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabile pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.

(2) Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt respectate obligațiile stabilite la alin. (1) se exercită de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și de actele normative de punere în aplicare a acesteia.”

Art. IV. – Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, noțiunea „securitate cibernetică” va avea următorul cuprins:

„*securitate cibernetică* – astfel cum este definită la art. 2 din Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică”.

2. La articolul 10, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În scopul asigurării securității sistemelor și resurselor informaționale de stat, autoritățile publice, instituțiile publice și alte entități de stat sunt responsabile de realizarea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, de actele normative de punere în aplicare a acesteia și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.”

3. La articolul 22, litera e) va avea următorul cuprins:

„e) aprobă regulile și modul de găzduire a sistemelor și resurselor informaționale de stat în cadrul centrelor de date amplasate în Republica Moldova sau pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene;”

Art. V. – Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 399-410, art. 679), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

„**Art. 21.** – (1) În scopul asigurării securității și integrității rețelelor publice de comunicații electronice și/sau serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, furnizorii sunt responsabili de realizarea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, de actele normative de punere în aplicare a acesteia și de alte acte normative care stabilesc cerințele specifice de asigurare a securității cibernetice.

(2) Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt respectate obligațiile stabilite la alin. (1) se exercită de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și de actele normative de punere în aplicare a acesteia.

(3) În exercitarea supravegherii și controlului respectării prevederilor Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, autoritatea competentă în temeiul acestei legi informează, în termen de 5 zile, Agenția despre încălcările depistate și eventualele sancțiuni aplicate.”

2. Articolul 22 se abrogă.

Art. VI. – Punctul 1 din anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595), cu modificările ulterioare, se completează cu poziția 13¹ cu următorul cuprins:

13 ¹	Agenția pentru Securitate Cibernetică	Supravegherea și controlul de stat al respectării de către furnizorii de servicii a obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și de actele normative pentru punerea acesteia în aplicare
-----------------	---------------------------------------	---

Art. VII. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 41 se completează cu alineatele (9) și (10) cu următorul cuprins:

„(9) Societățile de investiții, identificate în calitate de furnizori de servicii în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabile pentru îndeplinirea obligațiilor care le revin conform acestei legi, a

actelor normative de punere a acesteia în aplicare și a altor acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.

(10) Supravegherea și controlul de stat al modului în care societățile de investiții îndeplinesc obligațiile prevăzute la alin. (9) se realizează de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice la nivel național în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică”.

2. Articolul 62 se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

„(4) Operatorii de piață, identificați în calitate de furnizori de servicii în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor care le revin conform acestei legi, conform actelor normative de punere a acesteia în aplicare și conform altor acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.

(5) Supravegherea și controlul de stat al modului în care operatorii de piață îndeplinesc obligațiile respective se realizează de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice la nivel național în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.”

Art. VIII. – Legea nr. 176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 238-242, art. 672), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 37¹, cu următorul cuprins:

„**Articolul 37¹.** Asigurarea securității cibernetice

(1) Persoanele juridice care prestează servicii de transport de încărcături și/sau de pasageri și bagaje în domeniul transportului naval intern al Republicii Moldova și administrațiile portuare de stat ale transportului naval intern, identificate ca furnizori de servicii în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabile pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.

(2) Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt respectate obligațiile stabilite la alin. (1) se exercită de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și actele normative de punere în aplicare a acesteia.”

Art. IX. – Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 60-65, art. 123), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 9 se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) autoritatea competentă la nivel național să exercite supravegherea și controlul de stat a respectării legislației în domeniul securității cibernetice.”

2. Articolul 9¹ se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Supravegherea și controlul de stat al respectării de către operatori a obligațiilor stabilite la art. 15 alin. (3)¹ se exercită de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice potrivit Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.”

3. Articolul 15 se completează cu alineatul (3)¹, cu următorul cuprins:

„(3)¹ Operatorii, identificați ca furnizori de servicii în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de securitate a rețelelor și sistemelor informatice.”

Art. X. – Articolul 14 din Legea comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 114-122, art. 225), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (7)² cu următorul cuprins:

„(7)² Furnizorii de servicii poștale, identificați ca furnizori de servicii în conformitate cu prevederile Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili pentru realizarea obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de securitate a rețelelor și sistemelor informatice pe care aceștia le utilizează la prestarea serviciilor. Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt îndeplinite obligațiile stabilite de prezentul alineat se exercită de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice potrivit Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.”

Art. XI. – Legea nr. 209/2016 privind deșeurile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 459-471, art. 916), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 18 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Persoanele juridice care desfășoară activități de gestionare a deșeurilor, identificate ca furnizori de servicii potrivit Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabile pentru realizarea obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de securitate a rețelelor și sistemelor informatice pe care aceștia le utilizează la prestarea serviciilor.”

2. Articolul 31 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Supravegherea și controlul de stat al modului în care persoanele juridice care desfășoară activități de gestionare a deșeurilor realizează obligațiile stabilite la art. 18 alin. (6) se exercită de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice potrivit Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.”

Art. XII. – Articolul 16 din Legea nr. 102/2017 cu privire la dispozitivele medicale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 244-251, art. 389), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

„(1¹) Producătorii de dispozitive medicale, identificați ca furnizori de servicii în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de securitate a rețelelor și sistemelor informatice.

(1²) Supravegherea și controlul de stat al respectării de către producătorii de dispozitive medicale a obligațiilor stabilite la alin. (1)¹ se exercită de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice potrivit Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.”

Art. XIII. – Legea nr. 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 614), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu noțiunile „obiectiv al infrastructurii critice” și „operator” cu următorul cuprins:

„*obiectiv al infrastructurii critice* – obiectiv de importanță vitală din domeniul administrației publice, tehnologiei informației și comunicațiilor electronice și poștale, de infrastructură, energetică, din sfera social-economică, sănătății, cultural-educativă, industrială, ecologică, din sistemul informațional al țării în ansamblu, din infrastructura complexului militar și de apărare al organelor de forță, de perturbarea sau distrugerea căruia poate provoca un impact negativ pentru siguranța, securitatea, bunăstarea socială și economică a statului, pierderi de servicii esențiale, pericol pentru viața, sănătatea oamenilor și efecte negative asupra mediului;

operator – ministerele, alte autorități sau instituții publice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în gestiunea lor obiective incluse în Nomenclatorul național al infrastructurii critice;”.

2. Articolul 20 se completează cu alineatele (2)¹ și (2)² cu următorul cuprins:

„(2)¹ Supravegherea și controlul de stat al respectării de către operatorii obiectivelor de infrastructură critică a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice, prevăzute de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și actele normative de punere în aplicare a acesteia, se realizează de către autoritatea competentă în temeiul legii respective.

(2)² Autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice informează, în termen de 5 zile, Centrul Antiterorist despre încălcările legislației constatate în

cadrul controlului exercitat asupra operatorilor obiectivelor de infrastructură critică privind modul în care aceștia respectă obligațiile de asigurare a securității cibernetice stabilite de actele normative menționate la alineatul (2)¹.”

Art. XIV. – Articolul 21 din Legea 174/2017 cu privire la energetică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 480-482, art. 849), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La alineatul (4) cuvintele „în conformitate cu prezenta lege și legile sectoriale” se substituie cu cuvintele „în conformitate cu prezenta lege, cu legile sectoriale, precum și în temeiul altor legi”.

2. Se completează cu alineatele (7)¹ și (7)², cu următorul cuprins:

„(7)¹ Întreprinderile energetice, identificate ca furnizori de servicii în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabile pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.

(7)² Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt respectate obligațiile stabilite la alineatul (1) se exercită de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și actele normative de punere în aplicare a acesteia.”

Art. XV. – Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 434-439, art. 727), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 38², cu următorul cuprins:

„**Articolul 38².** Gestionarea riscurilor de tehnologie a informației și a comunicațiilor (TIC), de securitate a informației și de continuitate a activității

(1) Fiecare bancă trebuie să dispună de personal, sisteme și servicii eficiente aferente tehnologiei informației și a comunicațiilor (TIC) ce asigură, de o manieră proporțională cu natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente activităților și modelului de afaceri, desfășurarea activităților băncii. În acest scop, banca stabilește roluri și responsabilități, aprobă și pune în aplicare o strategie TIC și de securitate a informației și planuri de acțiuni în vederea atingerii obiectivelor acesteia.

(2) Banca trebuie să stabilească un cadru de administrare a continuității activității, capabil să asigure capacitatea de a funcționa în mod continuu, cu asigurarea protejării tuturor informațiilor critice, inclusiv în vederea limitării pierderilor în cazul unei întreruperi severe a activității. În acest scop, banca va identifica riscurile de continuitate la care este expusă și va aproba și va pune în aplicare planuri de asigurare a continuității activității.

(3) Banca trebuie să dispună de un cadru de administrare a riscurilor aferente TIC și de securitate a informației care să conțină procese și proceduri pentru a asigura identificarea, analiza, evaluarea, diminuarea, monitorizarea, raportarea și menținerea riscurilor în limitele apetitului la risc al băncii.

(4) Banca trebuie să dispună de un cadru de administrare a securității informației care trebuie să definească principiile, normele și modalitățile de protejare a confidențialității, integrității și disponibilității datelor și informației băncii și ale clienților acesteia, instituind în baza acestuia măsuri pentru diminuarea nivelurilor riscurilor TIC și de securitate a informației la care este expusă.

(5) Banca trebuie să stabilească procese de revizuire a riscurilor, de testare a securității informației și continuității activității care să valideze eficacitatea măsurilor de control și aplicabilitatea planurilor de asigurare a continuității activității.

(6) Cerințe specifice privind punerea în aplicare a alin. (1)-(5) se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale.

(7) În măsura în care gestionarea riscurilor TIC, de securitate a informației și de continuitate a activității nu este reglementată de dispozițiile prezentei legi și a actului normativ menționat la alineatul (6), acestea se completează cu prevederile Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și de actele normative de punere a acesteia în aplicare.

(8) Supravegherea și controlul modului în care băncile realizează obligațiile stabilite de prezentul articol se exercită de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice, desemnată în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, în cooperare cu Banca Națională a Moldovei, în conformitate cu actul normativ prevăzut la alineatul (6) și actele normative de punere în aplicare a Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.”

Art. XVI. – Articolul 8 din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 452), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Realizarea obligației stabilite la alineatul (3) nu scutește participanții la schimbul de date, identificați ca furnizori de servicii în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, de realizarea obligațiilor de notificare stabilite de această lege.”

Art. XVII. – Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447, art. 715), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 17 alineatul (2) se completează cu litera b²) cu următorul cuprins:

„b²) pentru personalul Agenției pentru Securitate Cibernetică – 120% din suma anuală a salariilor de bază pentru personalul cu drept de a beneficia de spor cu caracter specific;”.

2. La anexa nr. 3, notele la tabelul 2 se completează cu punctul 17 cu următorul cuprins:

„17. Clasele de salarizare pentru funcțiile publice de conducere și de execuție din cadrul Direcției răspuns la incidente și crize cibernetice a Agenției pentru Securitate Cibernetică se majorează față de cele stabilite în tabel pentru aceste funcții, după cum urmează:

- cu 15 clase succesive - pentru funcțiile publice de conducere de „șef de direcție” și „șef adjunct de direcție”;
- cu 25 de clase succesive – pentru funcțiile publice de execuție.”

Art. XVIII. – Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 49-58, art. 109), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 11 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt respectate obligațiile stabilite la art. 12 alin. (6) se exercită de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și de actele normative de punere în aplicare a acesteia.”

2. Articolul 12 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Furnizorul unei substanțe sau al unui amestec, identificat ca furnizor de servicii în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, este responsabil pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.”

Art. XIX. – Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 59-65, art. 120), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 7 se completează cu alineatul (13)¹ cu următorul cuprins:

„(13)¹ Întreprinderile din domeniul alimentar, identificate ca furnizori de servicii potrivit Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de securitate a rețelelor și sistemelor informatice.”

2. Articolul 8 se completează cu alineatul (9)¹, cu următorul cuprins:

„(9)¹ Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt respectate obligațiile stabilite la art. 7 alin. (13)¹ se exercită de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și de actele normative de punere în aplicare a acesteia.”

Art. XX. – Articolul 22 din Legea nr. 192/2019 privind securitatea aeronautică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 400-406, art. 356), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pentru asigurarea securității cibernetice în domeniul aviației civile sunt responsabili operatorii aeronautici, entitățile aeronautice, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile și autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de cadrul normativ.”

2. Se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Operatorii aeronautici și entitățile aeronautice, identificați ca furnizori de servicii în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.

(4) Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt respectate obligațiile stabilite la alineatul (3) se exercită de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și actele normative de punere în aplicare a acesteia.”

Art. XXI. – Codul transportului feroviar al Republicii Moldova nr. 19/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 45-52, art. 57) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 26 se completează cu alineatul (1)¹ cu următorul cuprins:

„(1)¹ Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt respectate obligațiile stabilite la art. 89 alin. (3)¹ se exercită de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și actele normative de punere în aplicare a acesteia.”

2. Articolul 89 se completează cu alineatul (3)¹ cu următorul cuprins:

„(3)¹ Administratorul infrastructurii și întreprinderile feroviare, identificați ca furnizori de servicii potrivit Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de această lege, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.”

Art. XXII. – Articolul 39 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 170-176, art. 317) va avea următorul cuprins:

„Articolul 39. Asigurarea securității cibernetice de către prestatorii de servicii de încredere

(1) În scopul asigurării securității rețelelor și a sistemelor informatice utilizate la prestarea serviciilor de încredere, prestatorii de servicii de încredere sunt responsabili pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, de actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice.

(2) Supravegherea și controlul de stat al modului în care sunt respectate obligațiile stabilite la alin. (1) se exercită de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în limitele stabilite de Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și actele normative de punere în aplicare a acesteia.

(3) În exercitarea supravegherii și controlului respectării prevederilor Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, autoritatea competentă în temeiul acestei legi informează, în termen de 5 zile, organul de supraveghere și control despre încălcările depistate și eventualele sancțiuni aplicate.”

Art. XXIII. – Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2025, cu excepția prevederilor art. XVII care intră în vigoare la data publicării legii.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(aducerea cadrului legal în concordanță cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul proiectului „Asistență rapidă Republicii Moldova în domeniul securității cibernetică” finanțat de Comisia Europeană și implementat de Academia de Guvernare Electronică din Estonia.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

La data de 16 martie 2023 Parlamentul a adoptat Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, care urmează să intre în vigoare la data de 1 ianuarie 2025. Legea are ca obiectiv general să asigure legalitatea în spațiul cibernetic prin reglementarea principalelor elemente indispensabile implementării unui model de guvernare eficient la nivel național în vederea protecției și asigurării securității rețelelor și sistemelor informatice, utilizate de către persoanele juridice, publice sau private, în procesul de prestare a serviciilor considerate a fi esențiale pentru susținerea unor activități societale și economice critice. Un instrument juridic esențial asumat în procesul reglementării acestui domeniu a constituit legislația Uniunii Europene, inclusiv în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară candidat la aderarea la Uniunea Europeană, prin Legea respectivă asigurându-se, deși doar parțial, armonizarea cadrului normativ național la prevederile Directivei NIS¹ și, implicit, a unor elemente esențiale ale Directivei NIS². Modul de realizare a procesului de armonizare este reflectat în tabelul³ de concordanță, parte a dosarului de însoțire a proiectului Legii privind securitatea cibernetică, prezentat Parlamentului de către Guvern.

Astfel, Legea privind securitatea cibernetică cuprinde un set de reglementări care au ca scop în principal:

a) stabilirea cadrului general privind cooperarea și coordonarea strategică la nivel național și internațional, prin reglementarea expresă a constituirii unui consiliu coordonator cu rol consultativ al Guvernului, dedicat exclusiv domeniului securității cibernetică și stabilirea obligativității adoptării unei strategii naționale în acest domeniu;

b) desemnarea/instituirea de către Guvern a unei autorități competente în domeniul securității cibernetică la nivel național, care să includă în competența sa, de rând cu funcțiile de coordonare, cooperare internă, supraveghere și control de stat, și pe cele de echipă națională de răspuns la incidentele cibernetică și de punct unic de contact la nivel național;

c) reglementarea legală primară a procesului de coordonare și gestionare a crizelor în domeniul securității cibernetică și atribuirea competenței legale în această materie viitoarei autorități responsabile;

d) stabilirea cadrului legal primar în ce privește obligațiile de asigurare a securității cibernetică nu doar de către persoanele juridice de drept public, ci și de către cele de drept privat, în mod special în ce privește obligațiile de implementare a măsurilor de securitate și în ce privește obligațiile de notificare a incidentelor cibernetică semnificative, și împuternicirea autorității

¹ Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148;

² Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune;

³ <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/6386/language/ro-RO/Default.aspx>

competente la nivel național în acest domeniu cu exercitarea funcțiilor de supraveghere și control de stat al modului în care persoanele vizate îndeplinesc aceste obligații;

e) determinarea cadrului normativ primar pentru identificarea persoanelor juridice ca fiind furnizori de servicii esențiale, împuternicire atribuită de asemenea autorității respective, ca parte componentă a funcției de supraveghere, etc.

Potrivit prevederilor Legii privind securitatea cibernetică, Guvernul este învestit cu competență de intervenție, de diferită natură (normativă, organizatorică și tehnică), pe un șir de chestiuni în vederea punerii în aplicare a prevederilor acesteia, dintre care în mod special ținem să le evidențiem pe cele care sunt pertinente obiectului de reglementare a proiectului propus spre avizare și anume:

a) aprobarea listei sectoarelor, subsectoarelor și, respectiv, a tipurilor și categoriilor de persoane juridice care prestează servicii în aceste sectoare și/sau subsectoare și care vor cădea sub incidența prevederilor legii și a cadrul metodologic de identificare a acestora (art. 4 alin. (2));

b) desemnarea/constituirea, reglementarea modului de organizare și funcționare, a structurii și efectivului-limită a entității care va exercita funcțiile autorității competente (art. 7 alin. (1));

c) modul de aplicare a măsurilor de supraveghere de către autoritatea competentă (art. 18 alin. (5));

d) modul de realizare a controlului de către autoritatea competentă asupra respectării de către furnizorii de servicii a obligațiilor ce le revin conform Legii privind securitatea cibernetică (art. 19 alin. (5)).

În același context, trebuie de remarcat că și articolul 23 din Legea nr. 48/2023 cuprinde norme juridice cu caracter tranzitoriu care stabilesc un set de sarcini Guvernului, orientate spre organizarea executării prevederilor Legii. Una dintre aceste sarcini rezidă în obligația Guvernului să elaboreze și să prezinte Parlamentului un proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (legi), în vederea aducerii în concordanță cu Legea menționată a cadrului normativ relevant.

2. Finalitățile urmărite

După cum s-a menționat mai sus proiectul de lege are ca obiectiv general să aducă în concordanță cu Legea privind securitatea cibernetică prevederile legale existente. În acest context finalitățile urmărite prin adoptarea actului normativ sunt determinate de diferitele categorii de intervenții legislative propuse în proiect și constau în principal în următoarele:

a) asigurarea interconexiunii dintre normele Legii privind securitatea cibernetică și cele cuprinse în legile sectoriale care reglementează activitatea viitorilor furnizori de servicii și eliminarea/revizuirea unor prevederi care ar putea suscita interpretări echivoce sau contradictorii în procesul aplicării legii: În temeiul art. 4 alin. (2) din Legea nr. 48/2023, Guvernul urmează să adopte lista sectoarelor, subsectoarelor, tipurilor și categoriilor de furnizori de servicii care vor cădea sub incidența prevederilor acestei legi și metodologia de identificare a persoanelor juridice ca fiind furnizori de servicii. Ca punct de pornire pentru determinarea conținutului listei menționate îl constituie anexele nr.1 și nr.2 la Directiva NIS2. Acestea cuprind sectoarele cu o importanță critică ridicată și, respectiv, alte sectoare de importanță critică. Urmare a unei analize și cercetării preliminare comparative a cadrului legislativ european sectorial de referință, menționat în aceste anexe, și cel național, au fost determinate legile sectoriale în care sunt necesare și, în consecință, se propun în proiectul de lege, intervenții normative pentru a exclude eventuale ambiguități în interpretarea ulterioară a aplicabilității normelor juridice specifice anumitor sectoare în coroborare cu cele relevante din Legea securității cibernetică. Aceste intervenții vizează responsabilitatea viitorilor furnizori de servicii în ce privește îndeplinirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetică și, corespunzător, competența de supraveghere și control a autorității naționale competente în materie de securitate cibernetică în ce privește modul în care aceste obligații sunt îndeplinite.

b) finalizarea instituirii cadrului normativ primar necesar stabilirii modelului de guvernanta în domeniul securității cibernetice la nivel național: Proiectul de lege include prevederi de completare a cadrului legal existent cu norme juridice care au ca scop punerea în aplicare a unor reglementări ale Legii securității cibernetice în mod special în ce privește asigurarea legalității organizării și funcționării viitoarei autorități competente în domeniul securității cibernetice, inclusiv în ce privește exercitarea competenței de organ de control și agent constator conform prevederilor legislației contravenționale.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

După cum s-a menționat și mai sus, proiectul de lege propus spre consultare publică și avizare are ca obiectiv general aducerea legislației în concordanță cu prevederile Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică. Ultima constituie actul normativ principal prin care prevederile legislației naționale sunt armonizate la elementele esențiale în domeniul securității cibernetice cuprinse de Directivele NIS1 și NIS2.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În proiectul de lege sunt propuse modificări la 23 de legi, care pot fi divizate, în funcție de factorii ce le determină, finalitățile pe care le urmăresc și efectele pe care le vor produce, în următoarele categorii:

1. Prima categorie de modificări propuse în proiect (art. IV, VI, VII, XV, XVI și XXII) constau în necesitatea finalizării constituirii cadrului juridico-normativ, care va fi baza stabilirii și asigurării funcționalității depline a modelului de guvernanta în domeniul securității cibernetice la nivel național. Aceste modificări vizează în principal clarificarea unor prevederi legale ce delimitează competența în domeniul securității cibernetice, ajustându-le la cadrul normativ ce reglementează competența și modul de organizare a administrației publice centrale de specialitate. De asemenea, această categorie de reglementări propuse în proiect sunt determinate de necesitatea constituirii autorității administrative care va exercita atribuțiile autorității competente în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.

Modificările propuse în **articolul IV** din proiectul de lege vizează **Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat** și au ca obiectiv să clarifice definiția noțiunii de securitate cibernetică și să aducă prevederile legii în cauză în concordanță cu prevederile Legii privind securitatea cibernetică.

Astfel, la **pct. 1** definiția actuală a noțiunii de securitate cibernetică este substituită cu o normă de trimitere la prevederea corespunzătoare din Legea nr. 48/2023. Reiterăm că redacția definiției acestei noțiuni, dată în Legea nr. 48/2023, este expresia procesului de armonizare a legislației naționale la Directiva NIS2. Având această premisă, uniformizarea terminologică în acest domeniu ar trebui să aibă ca punct de reper anume Legea privind securitatea cibernetică. Mai mult, definiția noțiunii de *securitate cibernetică*, dată actualmente în Legea nr. 467/2003 este în esență o compilare generică a două noțiuni cu care operează Directiva NIS2 și, implicit, Legea nr. 48/2023: *securitate cibernetică* și *securitate a rețelelor și sistemelor informatice*. În primul caz, urmează a fi înțelese „*activități necesare pentru protejarea rețelelor și sistemelor informatice, a utilizatorilor unor astfel de sisteme și a altor persoane expuse amenințărilor cibernetice*”, iar în cel de-al doilea – „*capacitatea rețelelor și sistemelor informatice de a rezista, la un anumit nivel de încredere, oricărei acțiuni care ar putea compromite disponibilitatea, autenticitatea, integritatea sau*

confidențialitatea datelor stocate, transmise sau prelucrate ori a serviciilor oferite de rețelele și/sau de sistemele informatice respective sau accesibile prin intermediul acestora”.

La pct. 2 redacția nouă a alineatului (1) din art. 10 al Legii nr 467/2003 se propune a fi revizuită corelând-o cu prevederile Legii privind securitatea cibernetică atât din perspectiva responsabilității persoanelor juridice de drept public de a asigura securitatea rețelelor și sistemelor pe care le dețin, cât și din punct de vedere terminologic.

La pct. 3 menționăm că în rezultatul ședinței comune din data de 23.01.2024 cu participarea SIS, AGE, STISC MDED și Consilierul Președintelui Republicii Moldova în domeniul apărării și securității naționale Stanislav Secieru, s-a coordonat următoarea redacție a articolului 22, litera e) a Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat:

„e) aprobă regulile și modul de găzduire a sistemelor și resurselor informaționale de stat în cadrul centrelor de date amplasate în Republica Moldova sau pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene;”.

La **Articolul VI** din proiectul de lege se propune completarea punctului 1 al anexei la **Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător** care cuprinde *Lista organelor de control și domeniile aferente acestora* cu o poziție nouă dedicată Agenției pentru Securitate Cibernetică. În conformitate cu art. 7 alin. (3) lit. e) autoritatea competentă în domeniul securității cibernetică urmează să exercite funcțiile de supraveghere și control de stat al modului în care furnizorii de servicii respectă obligațiile ce le revin conform Legii privind securitatea cibernetică. În conformitate cu art. 4 alin. (2)¹ din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător au dreptul să inițieze și să desfășoare controlul doar autoritățile/instituțiile publice stabilite în anexa la respectiva lege, în limitele corespunzătoare. Prin urmare, această listă este una exhaustivă și pentru a evita interpretări ulterioare în detrimentul aplicării prevederilor Legii privind securitatea cibernetică este necesară completarea pct. 1 din anexa respectivă.

Articolul XVI conține propuneri de modificare a articolului 8 din **Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate**. Art. 8 alin. (3) din legea respectivă prevede că participanții la schimbul de date sunt obligați să informeze autoritatea competentă despre vulnerabilitățile și incidentele de securitate în utilizarea platformei de interoperabilitate imediat sau în termen de cel mult 2 zile lucrătoare din momentul depistării acestora. Cel mai probabil un număr important dintre participanții la platforma de interoperabilitate vor avea calitatea de furnizor de servicii în sensul Legii privind securitatea cibernetică. Norma de concretizare propusă în redacția alin. (3)¹ are scopul de a exclude orice echivoc în interpretările ulterioare a prevederilor actualului alineat (3) din art. 8 în raport cu prevederile care stabilesc obligații de notificare în baza Legii nr. 48/2023. În același timp, considerăm oportună păstrarea alineatului (3) din art. 8 în textul Legii nr. 142/2018, în primul rând, pentru că Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”, urmând să aibă calitatea de furnizor de servicii potrivit Legii nr. 48/2023, trebuie să păstreze instrumentele existente în gestionarea vulnerabilităților sau incidentelor de securitate a platformei pe care o deține.

La **articolul XVII** din proiectul de lege sunt propuse completări ale art. 17 din **Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar**. Potrivit art. 7 alin. (1) și art. 23 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, Guvernul urmează să desemneze sau să instituie autoritatea competentă în domeniul securității cibernetică și să o facă funcțională către data de 27 ianuarie 2024 (9 luni din data publicării legii). După cum am menționat mai sus, pentru realizarea acestei sarcini a Guvernului, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului „Cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Securitate Cibernetică”. În ședința sa de la data de 21 decembrie,

Guvernul a aprobat acest proiect. Potrivit analizei de impact⁴, opțiunea recomandată (de bază) propune constituirea acestei entități ca autoritate administrativă subordonată ministerului, angajații urmând a avea statut de funcționar public. O provocare serioasă în asigurarea eficienței în funcționarea unei astfel de entități este salarizarea personalului. Nivelul acestei salarizări trebuie să constituie un compromis dintre obiectivele pe care și le propune statul în asigurarea unei protecții adecvate a infrastructurii informaționale critice, a rezilienței acesteia și asigurarea competitivității pe piața muncii a salariaților acestei entități, în mod special cu mediul privat. Pentru realizarea acestui compromis este necesar să fie instituite mecanisme eficiente de motivare a personalului viitoarei entități, astfel încât să se diminueze la maxim riscurile legate de potențialul unui înalt flux de cadre. Nu mai puțin important în atingerea acestui compromis este și necesitatea de a extinde potențiala bază de recrutare a viitorilor angajați cu calificarea suficientă și necesară realizării obiectivelor acestei organizații. Elementul realist care ar putea da rezultate palpabile în acest sens este o salarizare motivantă care ar descuraja scurgerea specialiștilor calificați și, implicit, creșterea costurilor ce țin de instruirea celor noi. Or, conform estimărilor⁵ Agenției Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA) „este obișnuit să se cheltuiască între 3 000 și 10 000 EUR pe formarea personalului, pe persoană și pe an”.

Algoritmul aplicat la stabilirea salariilor angajaților viitoarei entități va avea trei parametri: valoarea de referință stabilită prin legea bugetară anuală, coeficientul corespunzător clasei de salarizare pentru funcțiile publice respective și sporul cu caracter specific. Astfel, urmare a discuțiilor cu reprezentanții Ministerului Finanțelor s-a ajuns la un compromis de aplicare a acestui algoritm după cum urmează: salariile personalului Direcției răspuns la incidente și crize cibernetice a ASC vor fi constituite după cum urmează: pentru funcțiile publice de conducere (șef și șef adjunct) – valoarea de referință (VR) 3600 MDL*coeficientul prevăzut pentru +15 clase de salarizare față de cele prevăzute în tabelul respectiv din Legea nr. 270/2017 pentru categoria respectivă de funcții + 120% sporul cu caracter specific, iar pentru funcțiile de execuție din cadrul aceleiași subdiviziuni datele algoritmului de calcul sunt aceleași, cu excepția majorării claselor de salarizare nu cu 15 clase succesive, ci cu 25. Pentru restul personalului din viitoarea entitate salariile vor fi constituite după cum urmează: VR 2500 MDL*coeficientul prevăzut în tabelul respectiv din Legea nr. 270/2017 pentru categoria respectivă de funcții + 120% sporul cu caracter specific. Reieșind din acest algoritm de calcul în proiect sunt propuse modificări ale art. 17 din legea nr. 270/2018 și în notele la tabelul respectiv al anexei nr. 3 la această lege. În valori absolute aceasta ar însemna că salariile personalului de execuție CSIRT va constitui în jur de 51 mii lei, iar al șefului și șefului adjunct – în jur de 82 mii lei și, respectiv, 76 mii lei. În ce privește ceilalți angajați ai autorității, directorul și directorul adjunct vor avea în jur de 57 mii lei și, respectiv, 53 mii lei, ceilalți funcționari cu funcții de conducere (șef direcție, șef secție, șef serviciu) – între 30 mii lei – 40 mii lei, iar personalul de execuție – între 21 mii lei și 28 mii lei.

Articolul XXIII include norme de intrare în vigoare și tranzitorii. Conform acestui articol modificările propuse în proiectul de lege ar urma să intre în vigoare la data de 1 ianuarie 2025, adică odată cu intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică. Excepție fac prevederile art. XVII, care ar urma să intre în vigoare la data publicării legii. Intrarea în vigoare a modificărilor la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar este determinată de necesitatea asigurării condițiilor legale pentru instituirea și asigurarea funcționalității de către Guvern a autorității competente în domeniul securității cibernetică.

⁴ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-initiere-a-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-constituirea-organizarea-si-functionarea-agentiei-nationale-pentru-securitate-cibernetica/10814>;

⁵ <https://www.enisa.europa.eu/publications/how-to-set-up-csirt-and-soc>, pag.18;

2. A doua categorie de norme, cuprinse la articolele I – III, V, VII – XIV și XVIII – XXII, rezidă în completarea legilor sectoriale, care au ca obiect de reglementare activități din domeniul și subdomeniul, corespondente sectoarelor sau subsectoarelor enumerate în anexele I și II ale Directivei NIS2, inclusiv statutul persoanelor juridice ce urmează a fi identificate de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice ca furnizori de servicii. Reiterăm că în conformitate cu art. 4 alin. (2) din Legea nr. 48/2023, lista sectoarelor și subsectoarelor, dar și tipurile și categoriile de persoane juridice care urmează să cadă sub incidența prevederilor Legii privind securitatea cibernetică, precum și cadrul metodologic de identificare a acestora, urmează a fi adoptate de către Guvern. Astfel, pentru a exclude eventuale interpretări ambigue sau contradictorii, ar fi judicios ca aceste legi sectoriale să fie completate cu prevederi generale privind limitele competenței de supraveghere și control, ce urmează a fi exercitată de autoritatea competentă, și obligațiile exprese de asigurare a securității cibernetice de către diferitele categorii de furnizori de servicii. În același timp, această categorie de modificări constituie rezultatele analizei comparative dintre tipologia furnizorilor de servicii esențiale, oferită de anexele I și II ale Directivei NIS2 și tipologia persoanelor juridice din sectoarele sau subsectoarele respective, reglementată în legislația națională.

Astfel, în articolele I, II și XII sunt propuse un set de completări la legile care reglementează **sectorul sănătății**. Acesta este unul dintre sectoarele cu o importanță critică ridicată, menționat în anexa I la Directiva NIS2 și cuprinde 5 tipuri de entități esențiale, dintre acestea 4 sunt relevante pentru Republica Moldova: *furnizorii de servicii medicale, entitățile care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare a medicamentelor, entitățile care fabrică produse farmaceutice de bază și preparate farmaceutice și entitățile care fabrică dispozitive medicale considerate a fi esențiale în contextul unei urgențe de sănătate publică (lista dispozitivelor esențiale pentru urgența de sănătate publică).*

Cu referire la **articolul I** din proiectul de lege menționăm că potrivit anexei nr. I pct. 5 din Directiva NIS2, *entitățile care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare a medicamentelor și entitățile care fabrică produse farmaceutice de bază și preparate farmaceutice* sunt alte două tipuri de entități care au o importanță critică ridicată. În Republica Moldova activitățile de cercetare și dezvoltare a medicamentelor și cele de fabricare sunt reglementate de **Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică**. Legea respectivă nu conține noțiuni și definițiile acestora similare celor utilizate în textul relevant al anexei I la Directiva NIS2. Totuși, în ce privește tipul de entități care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare a medicamentelor, Legea respectivă în art. 9, care cuprinde prevederi generale privind cercetările farmacologice și farmaceutice, stabilește la alin. (2) spectrul de entități care pot efectua investigații (adică cercetări) în vederea creării medicamentelor noi, acestea fiind *„instituții de cercetări științifice, științifice de producție, științifico-practice, de învățământ, precum și de către persoane fizice”*. Având în vedere că Legea privind securitatea cibernetică cuprinde în domeniul său de aplicare doar entități cu personalitate juridică, în proiectul de lege se propune completarea acestui articol cu un alineat nou care va stabili în responsabilitatea persoanelor juridice care efectuează investigații în vederea creării medicamentelor noi implementarea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice. Această responsabilitate se va răsfrânge însă doar asupra acelor persoane juridice care vor fi identificate ca fiind furnizori de servicii în sensul Legii nr. 48/2023 de către autoritatea competentă respectivă. În ce privește cealaltă categorie menționăm că Legea nr. 1456/1993 operează cu termenul general de *întreprinderi și instituții farmaceutice* (art. 3 alin. (1)), care include *întreprinderile farmaceutice industriale, întreprinderile (laboratoarele) de microproducție farmaceutică, laboratoarele de control al calității medicamentelor, depozitele farmaceutice, farmaciile, instituțiile de cercetări farmaceutice, instituțiile farmaceutice științifico-practice*. Astfel, în proiect se propune ca acest articol să fie completat cu prevederi similare categoriei examinate anterior. Totodată, art. 16 urmează a fi completat cu prevederi care stabilesc expres competența în materie de supraveghere și control

al modului în care aceste categorii de persoane juridice își realizează obligațiile de asigurare a securității cibernetice.

Categoria corespondentă în legislația națională pentru furnizorii de servicii medicale sunt prestatorii de servicii medicale, categorie reglementată în principal de art. 4 din *Legea ocrotirii sănătății, nr. 411/1995*. În **articolul II** din proiectul de lege se propune completarea acestui articol cu prevederi care ar stabili expres responsabilitatea prestatorilor de servicii medicale de a realiza obligațiile de asigurare a securității cibernetice stabilite de actele normative din domeniul securității cibernetice. Totuși, aceste obligații urmează să se răsfrângă doar asupra prestatorilor de servicii medicale care vor fi identificați ca furnizori de servicii de către autoritatea competentă în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și cu cadrul metodologic subsidiar acesteia.

În ce privește **articolul XII** din proiectul de lege, relevăm că al patrulea tip de entități din sectorul sănătății, menționate în anexa I pct. 5 din Directiva NIS2, sunt *entitățile care fabrică dispozitive medicale considerate a fi esențiale în contextul unei urgențe de sănătate publică (lista dispozitivelor esențiale pentru urgența de sănătate publică)*. Corespondentul acestui tip de entități în legislația Republicii Moldova este oferit de *Legea nr. 102/2017 cu privire la dispozitivele medicale*. Termenul general utilizat în lege, deși nedefinit, este cel de producător de dispozitive medicale. Completările propuse la această lege vizează articolul 16 care reglementează „Vigilența dispozitivelor medicale”, adică responsabilitățile subiecților legii în ce privește anumite complicații sau incidente care vizează dispozitivele medicale. Reieșind din prevederile anexei I, pct.5 liniuța a cincea din Directiva NIS2, criteriile definiției specifice, de rând cu cele generale (personalitate juridică, dimensiunea persoanei juridice – cel puțin mijlocie de exemplu), care vor trebui să stea la baza procesului de identificare a acestui tip de furnizori de servicii sunt a) să desfășoare activitatea de fabricare/producere și b) dispozitivele medicale pe care le fabrică trebuie să fie esențiale în contextul unei urgențe de sănătate publică, adică să fie incluse în lista dispozitivelor esențiale pentru urgența de sănătate publică (în sensul articolului 22 din Regulamentul (UE) 2022/123⁶). Având în vedere faptul că Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice nu prevede adoptarea unei astfel de liste, pentru finalizarea procesului de identificare a furnizorilor de servicii de acest tip vor fi necesare intervenții normative și/sau organizatorice din partea autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii statului în acest domeniu.

Alte două tipuri de entități care cad sub incidența completărilor propuse în art. XII, din categoria celor importante, adică cu activități în alte sectoare critice (anexa II la Directiva NIS2), sunt a) entitățile care fabrică dispozitive medicale și b) cele care fabrică dispozitive medicale in vitro. Aceste două categorii de entități, după cum de altfel am menționat-o mai sus întră în categoria legală de producători de dispozitive medicale, în sensul Legii nr. *nr. 102/2017*.

Articolele III, VIII, XX și XXI conțin modificări la acte normative care reglementează relații sociale din subdomeniile ale domeniului transporturilor. *Sectorul transporturilor* este un alt sector calificat de Directiva NIS2 ca fiind unul de o importanță critică ridicată. Acest sector este divizat în anexa I a directivei în patru subsectoare: aerian, feroviar, pe apă (maritim) și rutier. Dintre acestea, completările propuse în **art. III și VIII** vizează actele normative primare care reglementează în Republica Moldova subsectorul de transport pe ape, menționat la pct. 2 lit. c) din anexa I la Directiva NIS2. Algoritmii acestor completări este același ca și în cazul prevederilor proiectului examinate mai sus: instituirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetice pentru anumite

⁶ Regulamentul (UE) 2022/123 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 ianuarie 2022 privind consolidarea rolului Agenției Europene pentru Medicamente în ceea ce privește pregătirea pentru situații de criză în domeniul medicamentelor și al dispozitivelor medicale și gestionarea acestora (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02022R0123-20220131>)

categorii de subiecți ai legii în corelare cu atribuirea expresă a exercitării către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice a funcțiilor de supraveghere și control de stat al modului în care aceste obligații sunt realizate, algoritm care va asigura o interconexiune cu Legea privind securitatea cibernetică. Anexa I pct. 2 lit. c) din Directiva NIS2 evidențiază în acest subsector patru tipuri de entități:

- companiile de transport de mărfuri și pasageri pe ape interioare, maritime și de coastă (fără a include navele individuale operate de companiile respective);
- organele de gestionare a porturilor, inclusiv instalațiile portuare ale acestora;
- entitățile care realizează lucrări și operează echipamente în cadrul porturilor;
- operatorii de servicii de trafic maritim.

Astfel pentru determinarea primului tip de entități, în redacția alin. (1) al art. 9¹ propus în **articolul III** din proiect, având în vedere că actul normativ în speță nu definește termenii utilizați în actul legislativ european, se propune utilizarea unei formule generale pentru această categorie - „*persoane juridice care desfășoară activitatea de navigație maritimă comercială pentru transportul de mărfuri și/sau de pasageri*”, bazată în principiu pe conținutul noțiunii de navigație maritimă comercială, a cărei definiție este dată în art. 1 din **Codul navigației maritime comerciale**. Bineînțeles, această categorie de persoane juridice urmează să fie identificată de autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice în baza cadrului metodologic aprobat de Guvern. Același modus operandi este propus și în ce privește completările de la **articolul VIII**, redacția fiind expresia terminologiei utilizate de **Legea nr. 176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova** și anume – *persoanele juridice care prestează servicii de transport de încărcături și/sau de pasageri și bagaje*.

Al doilea și al treilea tip de entități își are corespondentul în legislația națională în persoana administrației portului maritim, reglementată în principal la art. 80 din Codul navigației maritime comerciale, a întreprinderilor menționate la alin. (2) din același articol, cărora administrațiile porturilor le dau în arendă anumite construcții portuare pentru realizarea anumitor activități/operațiuni portuare, precum și administrațiile portuare de stat ale transportului naval intern, reglementate la art. 51 din **Legea nr. 176/2013** (completările propuse la articolul IX din proiect).

În ce privește ultimul tip de entități – *operatorii de servicii de trafic maritim* – în legislația Republicii Moldova noțiunea de servicii de trafic maritim nu este definită de cadrul legal primar, ci doar de cel secundar – Regulamentul privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 413/2021. Reieșind din prevederile acestui Regulament, operator al serviciului de trafic maritim în jurisdicția teritorială și de competență a Republicii Moldova este Agenția Navală care este o persoană juridică de drept public și va cădea sub incidența Legii securității cibernetice reieșind din această calitate. Totuși având în vedere probabilitatea evoluției relațiilor sociale în acest domeniu în proiect se propune la art. III includerea și categoriei de entități – persoane juridice care operează serviciul de trafic maritim.

Prevederile art. XX din proiectul de lege au ca obiectiv completarea art. 22 din **Legea nr.192/2019 privind securitatea aeronautică**. Acest articol actualmente are ca obiect de reglementare nemijlocit chestiunea asigurării securității cibernetice în domeniul aviației civile. Redacția actuală a alineatului (1) atribuie responsabilitatea exclusivă de asigurare a securității cibernetice pe seama autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, adică Autoritatea Aeronautică Civilă și a instituției publice responsabile de implementarea politicii statului în domeniul securității cibernetice la nivel național (*presupunem că este vorba de Serviciul de Tehnologie a Informației și Securitate Cibernetică, deși acesta nu are nicio competență legală la nivel național, ci doar la nivel guvernamental*), ceea ce vine în

contradicție cu prevederile Legii privind securitatea cibernetică. Conform ultimei, responsabilitatea de asigurare a securității cibernetică este una partajată în primul rând între furnizorii de servicii și autoritatea competentă, fiecărei categorii revenindu-i obligații determinate de rolul și competența legală care le este atribuită, precum și, în cel de-al doilea rând, autorităților publice care realizează politica statului în domeniile relevante de activitate și autoritățile cu funcții regulatorii ale pieței, din perspectiva potențialului de exercitare de către acestea a competenței de reglementare ale unor cerințe specifice de securitate pentru anumite domenii/subdomenii sau categorii de persoane juridice cu activități în aceste domenii/subdomenii. În redacția propusă în proiect al alineatului (1) este reflectat anume acest principiu al responsabilității partajate. De asemenea în proiect se propune completarea art. 22 al Legii privind securitatea aeronautică cu două alineate noi. Redacția acestora este fundamentată pe prevederile anexei I pct. 2 lit. a) din Directiva NIS2, corelate cu terminologia utilizată de Legea ce se propune a fi modificată și reflectă același algoritm de reglementare a conexiunii cu Legea privind securitatea cibernetică: identificarea juridico-normativă a cercului generic de subiecți, instituirea obligațiilor de asigurare a securității cibernetică și competența ulterioară a autorității competente în domeniul securității cibernetică de identificare a subiecților relevanți și de supraveghere a modului în care aceștia își realizează obligațiile.

În **articolul XXI** din proiectul de lege se propun completări ale *Codului transportului feroviar*. Transportul feroviar este un alt subsector al sectorului de transporturi, prevăzut de anexa I, pct. 2 lit. b) a Directivei NIS2. Tipurile de entități esențiale date de directivă în acest subsector sunt *administratorii infrastructurii și întreprinderile feroviare, inclusiv operatorii unei infrastructuri de servicii*, definiți în art. 3, pct. 1, pct. 2 și, respectiv, pct. 12 din Directiva 2012/34/UE⁷. Potrivit preambulului Codului transportului feroviar directiva respectivă este unul din actele legislative europene la care este armonizată legislația națională prin adoptarea acestui Cod. Într-adevăr noțiunile corespondente utilizate în lege și definițiile acestora au un conținut similar semnificației date de prevederile Directivei menționate. În consecință, completările propuse la Cod în proiectul de lege presupune același model de acțiune, adică identificarea categoriilor legale generice de potențiali subiecți ai Legii privind securitatea cibernetică, instituirea obligațiilor acestora de a asigura securitatea cibernetică în conformitate cu legislația respectiv și competența autorității competente în domeniul securității cibernetică de a exercita funcția de supraveghere și control al modului de îndeplinire a acelor obligații.

În ce privește subsectorul transportului rutier relevăm că potrivit anexei nr. I la Directiva NIS2 tipurile de entități din subsectorul transportului rutier sunt *autoritățile rutiere și operatorii de sisteme de transport inteligente*. În Republica Moldova autoritățile rutiere, astfel cum urmează a fi înțelese din definiția dată în articolul 2 punctul 12 din Regulamentul delegat (UE) 2015/962⁸, este Agenția Națională Transport Auto. Aceasta va cădea sub incidența Legii nr. 48/2023, deoarece intră în categoria persoanelor juridice de drept public, menționată în art. 3 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 48/2023. Cealaltă categorie – operatorii de sisteme de transport inteligente – nu este reglementată de legislația națională. Prin urmare, modificarea Codului transportului rutier la momentul actual este inoportună.

Articolul V din proiectul de lege cuprinde modificări ale *Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007* care constau în revizuirea prevederilor articolelor 21 și 22 din această lege, obiectul de reglementare al cărora se suprapune cu obiectul de reglementare al Legii privind securitatea

⁷ Directiva 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind instituirea spațiului feroviar unic european (reformare) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02012L0034-20190101>);

⁸ Regulamentul delegat (UE) 2015/962 al Comisiei din 18 decembrie 2014 de completare a Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește prestarea la nivelul UE a unor servicii de informare în timp real cu privire la trafic (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A32015R0962>);

cibernetică. Aceste două articole reglementează în prezent obligativitatea implementării măsurilor de securitate de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, obligațiile acestora de notificare a ANRCETI și competența ANRCETI de supraveghere și control al modului în care aceste obligații sunt realizate. Unul dintre actele UE la care s-a armonizat parțial legislația națională prin adoptarea Legii comunicațiilor electronice, menționat de altfel în preambulul acesteia din urmă, este Directiva 2002/21/CE⁹. Art. 13a alin. (1) – (3) și art. 13b alin. (1) – (3) din această directivă sunt transpuse prin articolele 21 și 22 din Legea nr. 241/2007. Conținutul normativ al articolelor 13a și 13b din Directiva 2002/21/CE este în principiu corespondent celui al articolelor 40 și 41 din Directiva (UE) 2018/1972¹⁰ (vezi tabelul de corespondență de la anexa XIII la această directivă). Potrivit prevederilor articolului 43 din Directiva NIS2 articolele 40 și 41 din Directiva (UE) 2018/1972 se abrogă. Abrogarea respectivă este determinată de necesitatea de a „*raționaliza obligațiile impuse furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului... în ceea ce privește securitatea rețelelor și a sistemelor lor informatice, precum și pentru a permite acestor entități și autorităților competente în temeiul Directivei (UE) 2018/1972... să beneficieze de cadrul juridic instituit prin*” Directiva NIS2¹¹. Această revizuire a Directivei (UE) 2018/1972 urmează să fie extrapolată la sistemul legislativ național în vederea asigurării aducerii în concordanță a cadrului legal la prevederile Legii privind securitatea cibernetică și, implicit, executarea prevederilor art. 23 alin. (2) lit. a) al acesteia. În consecință, în proiect se propune expunerea într-o nouă redacție a art. 21, redacție care va asigura conexiunea cu Legea privind securitatea cibernetică și va exclude eventuale interpretări echivoce din perspectiva aplicării principiului normă generală-normă specială, stabilit de art. 5 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative. De asemenea, ținem să relevăm că, potrivit art. 2 alin. (2) și anexei I pct. 8 din Directiva NIS2, *furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului* sunt tipuri de entități esențiale care, indiferent de dimensiunea pe care o au, urmează să cadă sub incidența obligațiilor de asigurare a securității cibernetică. Reglementările naționale din Legea privind securitatea cibernetică transpun de o manieră fidelă acest algoritm (art. 3 alin. (2) lit. a) din această lege). În concluzie în proiect este propusă expunerea art. 21 într-o redacție nouă care a) instituie responsabilitatea tipurilor respective de furnizori să realizeze obligațiile de asigurare a securității cibernetică conform Legii privind securitatea cibernetică, b) stabilește competența de supraveghere și control de stat în ce privește modul de îndeplinire a obligațiilor stabilite de Legea nr. 48/2023 a autorității competente în temeiul acestei legi și c) obligația acestei autorități competente să informeze ANRCETI despre rezultatele procesului de supraveghere și control. Această din urmă obligație este necesară în contextul prerogativei ANRCETI de exercitare a supravegherii respectării legislației în domeniul comunicațiilor electronice. Articolul 22 urmează a fi abrogat deoarece acesta cuprinde reglementări ce interferează cu aria de competență a autorității competente în temeiul Legii nr 48/2023.

La **articolul VII** din proiectul de lege sunt propuse un set de modificări la **Legea nr.171/2012 privind piața de capital**. Acestea sunt determinate de faptul că un alt sector de importanță critică ridicată este **sectorul infrastructurilor pieței financiare**, sector prevăzut la anexa I pct. 4 din Directiva NIS2. Acest sector include două tipuri de entități esențiale – *operatorii de locuri de tranzacționare și contrapărțile centrale*. În cazul primului tip, pentru identificarea categoriilor de persoane juridice corespondente în legislația națională este necesar să se țină cont de

⁹ Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02002L0021-20091219>)

¹⁰ Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (reformare) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02018L1972-20181217&qid=1693828518911>)

¹¹ Recitalul 92 din Directiva NIS2 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32022L2555>);

terminologia utilizată de Directiva 2014/65/UE¹², în mod special noțiunea de loc de tranzacționare care înseamnă o piață reglementată, un sistem multilateral de tranzacționare (MTF) sau un sistem organizat de tranzacționare (OTF). Corelând terminologia utilizată de directiva respectivă cu cea utilizată de Legea privind piața de capital, putem identifica persoanele juridice care sunt potențiali furnizori de servicii în sensul Legii privind securitatea cibernetică: societățile de investiții și operatorii de piață, definiți în art. 6 din Legea nr.171/2012. În consecință în articolele 41, respectiv, 62 din această lege se propun completări care constau în corelarea prevederilor Legii privind piața de capital cu cele ale Legii privind securitatea cibernetică în ce privește responsabilitatea persoanelor juridice respective de a realiza obligațiile de asigurare a securității cibernetică, în mod special, implementarea măsurilor de securitate adecvate și notificarea incidentelor semnificative, competența autorității competente în temeiul Legii nr. 48/2023 de a identifica persoanele juridice respective în calitate de furnizori de servicii și de a exercita competența de supraveghere și control al modului în care aceste obligații sunt realizate de către viitorii furnizori de servicii din acest sector.

Completările propuse în **articolul IX** din proiect sunt determinate de faptul că potrivit punctelor 6 și 7 din anexa I la Directiva NIS2, *apa potabilă* și, respectiv, *apele uzate* sunt alte două sectoare de importanță critică ridicată, care includ tipurile de entități esențiale – *furnizorii și distribuitorii de apă destinată consumului uman*, și respectiv, *întreprinderile care colectează, evacuează sau tratează ape urbane reziduale, ape menajere uzate sau ape industriale uzate*, reglementate în principal de Directiva (UE) 2020/2184¹³ și, respectiv, Directiva 91/271/CEE¹⁴. La nivelul normelor primare în plan național, actul de bază care reglementează aceste sectoare este **Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare**. Completările de bază vizează art. 9¹ și art. 15. În contextul determinării cercului de subiecți în aceste sectoare, potențiali furnizori de servicii în completările propuse este utilizat termenul general de operatori, care este definit la art. 4 din legea vizată. Conținutul de fond al completărilor este în esență similar celui cu care s-a operat și în cazul articolelor descrise mai sus. Suplimentar în această lege se propune completarea art. 9 cu o literă nouă care constă în referința expresă la autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetică să exercite supravegherea și controlul de stat în acest domeniu. Acest articol cuprinde o listă, care având un caracter exhaustiv, ar putea implica, din perspectiva principiului priorității de aplicare a normei juridice speciale, interpretări ulterioare ce ar putea dăuna implementării adecvate a prevederilor Legii privind securitatea cibernetică.

Sectorul serviciilor poștale și de curierat este un sector de importanță critică, prevăzut în anexa II la Directiva NIS2. În acest sector directiva identifică furnizorii de servicii poștale, inclusiv furnizorii de servicii de curierat, ca tip de persoane juridice ce ar trebui identificate ca furnizori de servicii critice la nivel național. În Republica Moldova, sectorul respectiv este reglementat de **Legea comunicațiilor poștale nr. 36/2016**. În acest context, în **articolul X** din proiect este propusă completarea art. 14 din Legea respectivă cu un alineat nou care are ca obiectiv corelarea și interconexiunea acestei legi cu Legea privind securitatea cibernetică, prin introducerea, după modelul descris anterior, a obligațiilor exprese de asigurare a securității cibernetică de către furnizorii de servicii poștale, identificați de autoritatea competentă și stabilirea competenței de

¹² Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (reformare) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02014L0065-20230323>);

¹³ Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32020L2184>)

¹⁴ Directiva Consiliului din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale (91/271/CEE) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A01991L0271-20140101>)

exercitarea de către ultima a funcției de supraveghere și control de stat a modului în care aceste obligații sunt realizate.

În **articolul XI** se propune completarea *Legii nr. 209/2016 privind deșeurile*. Această completare este determinată de faptul că potrivit pct. 2 din anexa nr. II la Directiva NIS2 gestionarea deșeurilor este un alt sector de importanță critică, *întreprinderile care efectuează gestionarea deșeurilor* definite în Directiva 2008/98/CE¹⁵ fiind determinate ca tip de entități importante în acest sector. Reieșind din obiectivul general de a continua armonizarea legislației naționale la Directiva NIS2 și cel specific de asigurare a interconexiunii cu Legea securității cibernetice și eliminării potențialelor interpretări echivoce completările propuse în proiect la Legea privind deșeurile păstrează în principiu același tipar de reglementare care constă în determinarea generică a spectrului de subiecți și a obligațiilor de realizarea cărora aceștia sunt responsabili în domeniul securității cibernetice, precum și stabilirea competenței de supraveghere și control de stat al modului în care aceste obligații sunt realizate de către subiecții identificați.

În ce privește modificările la *Legea nr. 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului*, propuse în **articolul XIII** din proiectul de lege, acestea sunt determinate de necesitatea asigurării conexiunii reglementărilor din legea respectivă cu prevederile art. 3 alin. (2) lit. h) din Legea privind securitatea cibernetică. În conformitate cu această prevedere operatorul unui obiectiv de infrastructură critică intră în domeniul de aplicare a Legii privind securitatea cibernetică, dacă furnizarea serviciilor sale depinde de o rețea sau un sistem informatic. Astfel, completările la art. 20 sunt propuse din perspectiva delimitării competențelor și evitării unor conflicte de competență dintre organul de supraveghere și control în temeiul Legii nr. 120/2017 și autoritatea competentă în temeiul Legii nr. 48/2023 și pentru asigurarea unei cooperări eficiente dintre aceste două entități. Completările propuse la art. 3 al Legii nr. 120/2017 sunt conexe celor propuse la art. 20 și sunt necesare a fi efectuate, dat fiind faptul că în redacția noilor alineate propuse la pct. 2 sunt utilizate noțiuni care nu sunt definite de cadrul legal primar oferit de Legea nr. 120/2018. Noțiunile de *obiectiv al infrastructurii critice* și *operator* sunt preluate din cadrul normativ secundar, actualmente în vigoare, și anume din Regulamentul privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 701/2018.

Sectorul energie este unul dintre sectoarele calificate de Directiva NIS2 ca fiind de o importanță critică ridicată. Acest sector este divizat potrivit pct. 1 din anexa I la directiva respectivă în cinci subsectoare: electricitate, încălzire centralizată și răcire centralizată, petrol, gaze și hidrogen. În Republica Moldova actul normativ cadru care reglementează la nivel primar acest sector este *Legea 174/2017 cu privire la energetică (articolul XIV* din proiectul de lege). Totuși fiecare din subsectoarele menționate au o lege națională dedicată. Aceste subsectoare sunt reglementate de legi specifice precum: Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Una din categoriile de subiecți ai raporturilor juridice reglementate de Legea cu privire la energetică sunt *întreprinderile energetice*, definite de această lege ca fiind „*persoană fizică sau persoană juridică, înregistrată în modul stabilit în Republica Moldova în calitate de întreprindere, care desfășoară cel puțin una dintre activitățile reglementate prin*” legile sectoriale specifice menționate mai sus. Această noțiune include toate tipurile de entități esențiale enumerate la pct. 1 din anexa I la Directiva NIS2. În consecință, ținând cont de principiul minimei intervenții, considerăm oportună completarea doar a Legii cu privire la energetică cu prevederi care reflectă același algoritm propus în cazul modificărilor operate la alte legi prin prezentul proiect și

¹⁵ Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02008L0098-20180705>)

anume: specificarea expresă a responsabilității întreprinderilor energetice, identificate ca furnizori de servicii de autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice, de a implementa obligațiile de asigurare a securității cibernetice și stabilirea competenței autorității respective de exercitare a funcției de supraveghere și control a modului în care întreprinderile identificate ca furnizori de servicii își realizează obligațiile legale în domeniul securității cibernetice. Suplimentar în punctul 1 al articolului XV din proiectul de lege este o propusă o modificare care are ca obiectiv să excludă eventualele interpretări restrictive care ar putea fi generate de actuala normă de la art. 21 alin. (4) aplicată în coroborare cu alin. (2). Astfel, conform sensului normei actuale orice ingerință legală a oricărui organ de stat în activitatea întreprinderilor energetice, dacă nu este realizată în baza Legii cu privire la energetică sau a celorlalte 5 „legi sectoriale” este considerată „a fi un amestec în activitatea întreprinderilor energetice în sensul alin.(2)”, ceea ce formal juridic exclude posibilitatea de intervenție în baza legii, spre ex. a autorității competente în domeniul securității cibernetice.

Articolul XV din proiectul de lege include modificări la *Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor*. În conformitate cu pct. 3 din anexa 1 la Directiva NIS2 sectorul bancar este unul dintre sectoarele de importanță critică ridicată, iar ca tip de entități esențiale directiva respectivă determină *instituțiile de credit*, astfel cum sunt definite la articolul 4 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013¹⁶. Completarea propusă în proiectul de lege este reflecția discuțiilor avute cu Banca Națională a Moldovei în procesul de avizare și consultare a proiectului de lege. Astfel, pe de o parte redacția articolului 38², în particular alin. (1) – alin. (6), este orientată spre realizare obiectivelor asumate de Banca Națională în consolidarea cadrului legal privind activitatea băncilor exprimată prin necesitatea înlăturării lacunelor legislative privind aspectele ce vizează administrarea riscurilor de tehnologie a informației și a comunicațiilor, de securitate a informațiilor și de continuitate a activității, sesizate în procesul de supraveghere bancară. Este de menționat că la elaborarea textului normelor propuse la art.381 au fost luate în considerare recomandările adresate de Autoritatea Bancară Europeană în cadrul Ghidului EBA/GL/2019/04, unde se precizează măsurile pe care trebuie să le ia instituțiile financiare pentru a-și administra riscurile TIC și de securitate a informației. Pe de altă parte, redacția acestui articol nou, în mod special alin. (7)-(8) are ca obiectiv asigurarea interconexiunii cu prevederile Legii nr. 48/2023 și stabilirea competenței autorității competente în domeniul securității cibernetice de exercitare a funcției de supraveghere și control a modului în care subiecții obligațiilor respective își realizează obligațiile legale, doar că în cazul acestor entități, ținnd cont de specificul activității lor, exercitarea acestei funcții urmează a fi efectuată în comun cu Banca Națională a Moldovei.

În context ținem să relevăm că noțiunea de *instituție de credit* dată de Regulamentul UE nr. 575/2013 a fost transpusă în legislația națională prin noțiunea de *bancă* conținută de art. 3 din Legea nr. 202/2017. Între timp conținutul noțiunii de instituție de credit a fost extins prin modificările operate la Regulamentul respectiv al UE. În concluzie, este probabil ca odată cu armonizarea legislației naționale la Regulamentul UE revizuit să fie necesare ajustări și la alte acte normative primare din legislația națională în legătură cu aducerea acestora în concordanță cu prevederile Legii nr. 48/2023.

La **articolul XVIII** sunt propuse completări la articolele 11 și 12 din *Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice*. *Fabricarea, producția și distribuția de substanțe chimice* este un alt sector de importanță critică prevăzut la pct. 3 din anexa II la Directiva NIS2. În cazul acestui sector directiva respectivă evidențiază două tipuri de entități importante: *întreprinderile care produc*

¹⁶ Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02013R0575-20230628>)

substanțe și distribuie substanțe sau amestecuri și întreprinderile care produc articole din substanțe sau amestecuri. Ambele tipuri urmează a fi determinate ținând cont de prevederile articolului 3 punctele 3, 9 și 14 din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006¹⁷. Legea privind substanțele chimice în art. 4 definește noțiunea de furnizor al unei substanțe sau al unui amestec ca fiind orice producător, importator, utilizator din aval sau distribuitor care plasează pe piață o substanță ca atare sau în amestec ori un amestec. Această definiție cuprinde ambele tipuri menționate la pct. 3 din anexa nr. 2 la Directiva NIS2. În consecință, în legea în speță, utilizând același tipar de reglementare se propune completarea art. 12, care are ca obiect de reglementare obligațiile generale ale operatorilor din lanțul de aprovizionare, cu o normă care să stabilească expres responsabilitatea furnizorilor unei substanțe sau al unui amestec, identificați de autoritatea competentă, de a realiza obligațiile de asigurare a securității cibernetice, stabilite de Legea privind securitatea cibernetică. Corespunzător la art. 11, care reglementează competențele altor autorități ale administrației publice centrale în domeniul respectiv, este propusă completarea cu prevederi care să stabilească expres competența autorității competente în exercitarea funcției de supraveghere și control al modului în care furnizorii de substanțe chimice sau de amestecuri realizează obligațiile respective.

În **articolul XIX** din proiectul de lege se propune completarea articolelor 7 și 8 din **Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor**. Producția, prelucrarea și distribuția de alimente este prevăzut la pct. 4 anexa II al Directivei NIS2 ca fiind un sector de importanță critică. În acest sector directiva determină *întreprinderile din sectorul alimentar care sunt implicate în distribuția angro și în producția și prelucrarea industrială*. Identificarea acestor întreprinderi urmează a fi efectuată ținând cont, în mod special, de art.3 pct. (2) din Regulamentul (CE) nr. 178/2002¹⁸. În legislația națională, la art. 2 din Legea privind siguranța alimentelor este definită noțiunea de întreprindere din domeniul alimentar care în principiu este corespondentul noțiunii utilizate în actul legislativ european. În consecință, art. 7 din Legea nr. 306/2018 se propune să fie completat cu un alineat nou, care să instituie responsabilitatea întreprinderilor din domeniul alimentar, care sunt identificate ca fiind furnizor de servicii în sensul Legii privind securitatea cibernetică, să realizeze obligațiile stabilite de această din urmă lege și, corespunzător, art.8 cu un alineat nou care să stabilească competența de supraveghere și control al autorității competente al modului în care sunt îndeplinite aceste obligații.

În ce privește **articolul XXII**, raționamentele care au stat la baza propunerilor de modificare a Legii comunicațiilor electronice sunt valabile și în cazul celor de revizuire a **Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere**. Astfel, actualmente art. 39 din această lege conține prevederi care dublează prevederile Legii privind securitatea cibernetică, în mod special art. 11 alin. (2) pct. 2) art. 12 alineatele (1), (6) și (7). În context relevăm că articolul 39 este reflecția procesului de armonizare a legislației naționale la Regulamentul (UE) nr. 910/2014¹⁹, inițiat prin adoptarea Legii nr. 124/2022 și, în mod specific, transpune art. 19 din acest act al UE. În temeiul art. 42 din Directiva NIS2, art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 urmează a fi eliminat

¹⁷ Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02006R1907-20230806>).

¹⁸ Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02002R0178-20220701>)

¹⁹ Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0910-20140917>)

începând cu data de 18 octombrie 2024. Această eliminare este determinată de necesitatea de a „rationaliza obligațiile impuse ... prestatorilor de servicii de încredere în ceea ce privește securitatea rețelelor și a sistemelor lor informatice, precum și pentru a permite acestor entități și autorității competente în temeiul... Regulamentul (UE) nr. 910/2014 să beneficieze de cadrul juridic instituit prin” Directiva NIS2. În vederea reflectării acestui aspect în legislația națională și eliminării dublărilor de norme juridice primare, precum și evitării unor interpretări echivoce în proiect se propune o nouă redacție a art. 39 din Legea nr. 124/2022. Această nouă redacție asigură o conexiune cu reglementările Legii privind securitatea cibernetică instituind responsabilitatea prestatorilor de servicii de încredere de a realiza obligațiile de asigurare a securității cibernetică, stabilind competența de supraveghere și control de stat a autorității competente în temeiul Legii nr. 48/2023 și obligativitatea de cooperare cu organul de supraveghere și control în temeiul Legii nr. 124/2022.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul de lege propus spre examinare este unul care vine să completeze inițiativa de legiferare realizată prin Legea privind securitatea cibernetică, având ca obiectiv primordial alinierea legislației actuale la prevederile Legii menționate. În principiu, prevederile proiectului nu implică cheltuieli financiare adiționale celor care în mod normal sunt prevăzute pentru activitatea curentă a entităților care vor fi afectate. Analiza de impact²⁰ la proiectul de Lege privind securitatea cibernetică cuprinde informații suficiente care acoperă și impactul financiar al prevederilor proiectului în speță. Totuși, referindu-ne la articolul care prevede modificarea *Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*, trebuie de relevat că acestea constau în costurile salariale pentru personalul Agenției pentru Securitate Cibernetică. Conform estimărilor, suma totală pentru salarizarea angajaților acestei entități va constitui circa 24,6 milioane lei anual. Din această sumă, aproximativ 11 milioane lei vor fi alocate subdiviziunii interne a Agenției responsabile de realizarea funcției de echipă de răspuns la incidentele cibernetică. Această alocare financiară semnificativă este esențială pentru funcționarea optimă a autorității competente în domeniul securității cibernetică și pentru asigurarea unui răspuns adecvat la amenințările cibernetică. Este important să se acorde o atenție specială costurilor salariale pentru echipa de răspuns la incidentele cibernetică, având în vedere rolul lor crucial în protejarea infrastructurii informaționale critice pentru funcționarea economiei naționale, a societății și a statului.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Având în vedere întinderea efectelor pe care le va produce proiectul de lege, este important ca autoritățile administrației publice centrale de specialitate, responsabile de realizarea politicii statului în domeniile reglementate de legile a căror modificare se propune, să efectueze o evaluare a legislației subsidiare acestor legi în vederea identificării necesității de revizuire a acestora. Totodată, unei examinări aprofundate urmează a fi supuse legile cadru care reglementează sectoarele, subsectoarele și tipurile de entități ce prestează servicii în acestea, enumerate în anexele I și II la Directiva NIS2 din perspectiva armonizării acestora cu actele sectoriale relevante ale Uniunii Europene, menționate de altfel în anexele respective ale Directivei NIS2.

În context, Ministerului Justiției i-au fost propuse completări la Codul Contravențional nr. 218/2008, în special completarea capitolului XIV al cărții întâi „*Contravenții în domeniul comunicațiilor electronice și al comunicațiilor poștale*” cu două componente noi: *încălcarea legislației în domeniul securității cibernetică și împiedicarea activității Agenției pentru Securitate Cibernetică*, precum și completarea capitolului III al cărții a doua „*Autoritățile competente să soluționeze cauzele contravenționale*” cu un articol dedicat Agenției pentru Securitate Cibernetică

²⁰ <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelelegislative/tabid/61/LegislativId/6386/language/ro-RO/Default.aspx>

în stabilirea competenței acesteia de constatare și examinare a cauzelor contravenționale în privința contravențiilor respective.

În paralel, în vederea executării prevederilor art. 23 alin. (2) lit. c) din Legea privind securitatea cibernetică, Guvernul urmează să aducă actele sale normative în concordanță cu această lege. În contextul acestui exercițiu, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării urmează să elaboreze un proiect de act normativ în acest sens care vizează domeniile sale de competență, inclusiv domeniul securității cibernetice. Pentru a asigura realizarea acestei sarcini urmează a fi supuse dacă nu unei revizui, cel puțin unei examinări aprofundate în scopul confirmării conformității cu prevederile noii legislații a următoarelor acte normative guvernamentale:

- Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică;
- Hotărârea Guvernului nr. 482/2020 privind aprobarea unor măsuri necesare pentru asigurarea securității cibernetice la nivel guvernamental;
- Hotărârea Guvernului nr. 388/2022 cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional „Registrul de stat al incidentelor de securitate cibernetică”.

Totodată, în contextul modificărilor propuse la articolul XVIII din proiect va fi necesară modificarea Regulamentului cu privire la tipurile și modul de stabilire a sporurilor cu caracter specific, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1231/2018.

În ceea ce privește articolul XII, va trebui examinată de către autoritățile responsabile necesitatea revizuirii actului departamental aprobat în temeiul art. 16 alin. (3) din Legea privind dispozitivele medicale din perspectiva completărilor operate în acest articol în legătură cu punerea în aplicare a prevederilor Legii privind securitatea cibernetică. Cu referire, de asemenea, la art. XIII, în ceea ce privește tipul de furnizori de servicii – *producători de dispozitive medicale, care sunt esențiale în contextul unei urgențe de sănătate publică*, adică sunt incluse în lista dispozitivelor esențiale pentru urgența de sănătate publică, este posibil să fie necesară revizuirea Legii nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice în vederea clarificării chestiunii armonizării legislației naționale în acest domeniu inclusiv la Regulamentul (UE) 2022/123. Această revizuire va permite realizarea procesului de identificare a acestei categorii de furnizori de servicii de către autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării mded.gov.md și pe platforma de consultare particip.gov.md, a fost publicat anunțul referitor la consultarea publică a proiectului de lege la care au fost anexate proiectul de lege, nota informativă, sinteza obiecțiilor și propunerilor și tabelul comparativ la proiectul de lege (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-aducerea-cadrului-legal-in-concordanta-cu-legea-nr-482023-privind-securitatea-cibernetica/11456>).

Proiectul a fost supus procedurii de avizare și reavizare conform cerințelor legislației în vigoare, care într-un final a soldat cu obiecții reiterate din partea MF, MJ, BNM, CNFP și CNA.

În continuare, la data de 30.01.2024, în vederea atingerii unui consens pe marginea obiecțiilor înaintate de către MF, MJ, BNM, CNFP și CNA, potrivit pct.205 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, a fost convocată ședința interinstituțională (procedura electronică), în rezultatul căreia sa ajuns la un consens asupra versiunii definitive a proiectului.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție și a fost definitivat conform obiecțiilor prezentate.

Referitor la obiecțiile care nu au fost acceptate de autor, menționăm că pe data de 30.01.2024 a fost convocată ședința interinstituțională în vederea atingerii unui consens pe marginea obiecțiilor înaintate, în rezultatul căreia reprezentantul CNA a acceptat argumentele expuse de reprezentanții MDED și a susținut proiectul.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu are ca scop transpunerea directă a unor prevederi din Directiva (UE) 2022/2555, precum și nu instituie careva prevederi noi care contravin actului UE, inserând obligații generale aferente securității cibernetice pentru furnizorii de servicii în actele normative sectoriale (scrisoarea Centrului de armonizare a legislației Nr. 31/02-69-12155 din 20.11.2023).

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice și a fost modificat conform obiecțiilor și propunerilor prezentate.

Referitor la obiecția de ordin tehnic prezentată de Ministerul Justiției și neacceptată de autor la etapa avizării repetate, menționăm că pe data de 30.01.2024 a fost convocată ședința interinstituțională în vederea atingerii unui consens pe marginea obiecțiilor înaintate, în rezultatul căreia reprezentanții MDED au acceptat argumentele expuse de reprezentanții MJ și respectiv proiectul a fost modificat.

11. Constatările altor expertize

Analiza impactului și proiectul de lege au fost examinate în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, ambele fiind susținute condiționat - la data de 10.01.2024 și, respectiv – 30.01.2024.

Secretar general

Digitally signed by Voicu Ina
Date: 2024.02.13 12:19:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ina VOICU

